قژت بۆنی خۆری لیٚ دیٚ

سەردار عەزیز

ووتم خۆت رووتکەرەوە و وەرە لە تەنیشتمەوە راکشێ با ئاوێزانت بم. پێی ووتم چاوت بنوقێنە شەرم ئەکەم. وەک یاری چاوشارکێی سەردەمی منالّی، هەردوو دەستم خستە سەرچاوەکانم. کە هاتە تەنیشتمەوە سەری خستە سەربالّم، خۆی پێوە نوساندم، بە چرپەوە پێم ووت، قژت بۆنی خۆری لێدێ.

ئەم بەیانیە یەک شەممەیە. هەرچەندە نەدەبوو وابێت، بەلاّم زوو بە ئاگاهاتم. کە سەرم لەژێر نوێنەکەم دەرهێنا، حەپەسام، ژنێ ئەسمەری بچکۆلە لە سەر تاقە کورسیەکەی ژوری نوستنەکەم دانیشتبوو. من نیمچەرووت بووم، سەر سنگە پر لە توکەکەم دەرکەوتبوو. ساتێ رامام کە بۆم دەرکەوتو دلّنیابووم ئەوەی ئەیبینم راستیە، خێرا بالیّفەکەم تالای ملم هێنا. ژنەکە بێدەنگ و بێباک بوو. لە سەرەتاوە بۆ ساتێ تێیروانیم و پاشان رووی وەرگێرا بۆ کۆمەلّە وێنەکانی قەد دیوارەکە.

دونیا تەواو روناک بوو. شەوێ پێش ئەوەی بچمە جێگا هەموو دەرگاکانم قوفلّدا. ماندووبووم ویستم زوو بنووم. پێش ئەوەی بنووم چەند دێریکم لە چیرۆکێکی بۆرخس خوێندەوە. چیرۆکەکە ناوی (بورخس و من) بوو. ئێستاش لە یادمە ئاوا دەستی پێکرد؛ ئەوەکەی تر، ئەوەی پێی دەلّێن بورخس، ئەویش شتی بەسەردێت. بەشەقامەکانی بونیس ئاریس دا ئەرۆم و لەپڕ بۆ ساتێ ئەوەستم رەنگە هەر میکانیکیانە بۆ ئەوەی تەماشای کەوانەی دەروازەیەک بکەم، نەخشی سەردیوارەکان. هێشتا کتێبەکە بە تەنیشت سەرینەکەمەوەیە. کتێبەکە ناوی لابرینث–ە.

ژنەکە دەستی بۆ کتێبەکە درێژکرد. منیش دامە دەستی. خورخ لویس بورخس، ناونیشانەکەی خوێندەوە. تەماشای بەرگی کتێبەکەی کرد، بەرگێکی جوانە، ژنێ بە تەنیا، لە تەنیشت پەیژەیەکەوە بەرەو ئاسمان، پالّکەوتوە. ئەو ژنە بەتەنیا چیەئەکا لەوێدا، لێی پرسیم. نازانم، لە وەلاّما ووتم، لە تابلۆکانی دالی ئەچێ. بەلاّم تۆ چی ئەکەی لێرە.

چۆن هاتیته ژورەوە، تۆ کێیت، چیت دەوێ، بۆچی ئـەوەنـدە بێباکی، وەک ئـەوەی هـیچ نەبووبێت.

"لە کونی کلیلی دەرگاکەوە هاتمە ژورەوە"! ووتـی "تـۆ ئـەزانـی مـن کـێم، بـاش باشـێ ئەمناسی. ڕۆژانێکی زۆرە بیرم لێئەکەیتەوە، بەڵام ئەمە یەکەم جارە یەکتری ببینـین". زۆر بە دڵنیاییەوە ئەمە یەکەم جارە، چەند یەکەم جارێکی سـەیرە. چـاوی بڕیـە چـاوم ووتـی "بەلامەوە سەیرە ئاوا حەپەساوی. جارێکیان لە نامەیەکا بـۆت نووسـیم؛ ڕۆژو شـەو دایـم لەبەر دیدەی خەیاڵم حازر جا چ فەرقێکی هەیە بۆ من ئیتر ئێرە و ئەوێ".

دەستم لەلاشەی خۆم ئەدا. لە هیچ شتێ دڵنیا نەبووم. لە خـۆمم ئـەپرسـی بـشێ وەکـو ئادەم شەوێ ژنێ لە پەراسومەوە دەرنەچووبێت. ژنێ لە خۆم فرەزانتر. بەڵام هەموو شتێک ئاسایی بوو. تەنها گۆران روویدابوو ئەوەبوو ژنێک لە ژورەکەمدابوو. وام هـەسـت ئـەکـرد ئەکتەرێکم لە فلیمێکی ترسناکا، سیناریۆکەی ئادگار ئالان پۆ نوسیویەتی.

رووی دەمم کردە ژنەکەو ووتـم؛ بـەڵام ئـەو کـەسـەی مـن ئـەو نامانـەم بـۆ نوسـی، لـە وولاتێکە دوور، لە پـشت دەریـاو کـیـشوەرەکانـەوەیـە. لـە وەڵامـا ووتـی، ئـەزانـم، بـاش ئەزانم، لە شارێک، لە دامێنی شاخێکا پێی ئەڵێن گۆیژە. من ئەو ژنەم کە تۆ هەموو ڕۆژێ لە ژێرخانی کتێبخانەکەی زانکۆ یان لە قاوەخانەکانی شارا، لە ڕێـی ئینتـەرنێتـەوە چـاتم لەگەڵا ئەکەی. بە تەلەفون قسەم لەگەڵا ئەکەی، لە ڕێی مۆبایلەوە مەسـجم بـۆ ئـەنێریـت. پێش هەموو شتێ حەزئەکەم ئەوەت پێ بڵێم؛ ئەو ناوەی کە پێم ووتی نـاوی خـۆم نـەبـوو، بۆیە داوات لێئەکەم لە بیریکەیت. ناوێکی نوێم بۆ دانێ، ناوێ تۆ پێتخۆش بێت. بـەڵام بـا ناوێکی جوان بێت.

بۆ ساتێ بیرمکردەوە، ئینجا ووتم بیرت دێ جارێکیان مەسجێکم بـۆ نـاردی پـێم ووتـی ناوت ئەنێم باران. لە بیرمە یەک بەیەک ووشەکانیم لە بیرە نوسیتبوو: چونکـە هـەرگیـز لەم دورگەیە باران خۆش ناکات، حەزئەکەم ناوت بگۆرم بـۆ بـاران. هـەتـا هـەمـوو ڕۆژێ تەڕمکەیت، هەموو بەیانیانێ بە ئاگام بێنی، لە نزیکـەوە هـەسـتت پێبکـەم کـە شـەوان لـە نوێنەکەمدام گوێت لێبگرم.

ماندوو دیاربوو، بۆیە هەر پاش ساتێ نوست. کە ئەو نوست من بەئاگاهـاتم. قژێکـی ڕەش بەسەر رووومەتێکی ووردیلەدا بلاوبوبوەوە. ژوورەکە تۆزێ گەرم بوو، بالێفەکە تا ناو قەدی داخزابوو. هەردوو مەمکۆڵەی بەدەرەوەبـوون هـەرچـەنـدە تـۆزێ گـەورەبـوون بـەڵام خەمبار دیاربوون، حەزم ئەکرد دەستیان لێدەم بەڵام ئەترسام لەوەی بەئاگابێت. تا زیـاتر ئەمروانی زیاتر ڕەنگە قاوەییەکەی پێستی تۆختر ئەبوو، خەمبارتر ئەبـوو. سبەینـێ ئـەم ژنە ئەبێ بە سی ساڵ.

دوو ساڵ لەمەوپێش، من ئەمم لەڕێی کچێکی ترەوە ناسی. ئەویتر باڵا بەرزێکـی پـڕ لـە مەکربوو. هەرزوو پاش چەند ئیمێڵێ زانیم سەر بە دونیای مـن نیـە. بـەلای ئـەوەوە منـیش وەهابووم. بۆئەوەی ژیان بگوزەرێ پێویـستە لـە دیدێکـەوە سـەرچـاوە بگـرێ. دیـدێک کـە یارمەتیت بدات مانایەک بۆ رووداوەکـان و دیـاردەکـان بدۆزێتـەوە. مانـا وەک ئاوڵـە وایـە هەرکە پێتەوە نووسا ئیتر تا مەرگ لێت نابێتەوە.

هەرزوو کچەکەی تر کە ئێستا ناویم لەیاد نەماوە، پێی ووتـم، هاوڕێیـەکـی بچکۆڵـەی بێدەنگی گۆشەگیرم هەیە، خوێندکاری کۆلێژی کارگێریە لە زانکۆ، لـەوە ئـەچـێ ئێـوە بـۆ هاوڕێتی یەکتر باشبن. ئیتر یەکترماننـاسی. لە سەرەتاوە پەیوەندییـەکـانی روکـەشبوون.

بێئەوی لێم بشارێتەوە هەموو جارێ پێی ئەووتم، من ناتوانم بڕوابە هیچ کەسێ بکەم، تا ئێستا لە تەمەنما ئەوەندە بڕوام بەکەسێ نەکردوە تا لە جارێ لەگەڵیا بڕۆم بۆ قاوە خواردنەوەیەک. هەروەها ئەشی ووت نازانێ چۆن بڕوابکات. ئەمانە بەلای منەوە سەیربوون. چونکە قسەکان نوسراوبوون و لە کاتی ووتنیانا رووەمەتی کەسەکەت نە ئەبینی، گرانبوو بزانی مەبەستی راستەقینە لە ووتنیان چیە. ووشە وەک خۆی مانایەکی گشتی هەیە، کە زیاتر لە بێماناییەوە نزیکە. بۆیە لە میانەی بەکارهێنانیا ئێمە خۆمان مانای تاکە کەسی تایبەتی پێئەبەخشین.

پاش دەساڵ ئەمە بۆ یەکەمجاربوو لە تەنیشت کچەکوردێکەوە راکشێم. لە گەڵ جەستە سپییە بەفریەکانی ئەوروپاییەکاندا بۆم بەراورد نە ئەکرا. ئەوروپاییەکان تەنها لە رێگای جەستەیانەوە پەیوەست ئەبن پێمەوە. دەست بە لەشە پڕ لە ماسولکەو توکنەکەما ئەهێنن و ئەڵێن لە جەستەی ئاژەڵی کێوی ئەچێ. حەزیان لە رەنگی پێستمە. ئەوە هەموو شتێکە لە مندا کە حەزیان لێیەتی. جارێکیان لە شاری هامبۆرگ هاورێیەکم بەسەرهاتێکی خۆی بۆ گێرامەوە، پێی ووتم، لەم شوقەیەی کە لێی دەژیم، کچێ هەیە، فێربووە زوو زوو شەوان لە دەرگاکەم ئەدات. دێت بێئەوەی هیچ بڵێت دەیەوێ سێکس بکەین. من لە سەرەتاوە ساویلکەبووم وەهام ئەزانی حەزم لێئەکات. بەڵام هەرزوو پێی ووتم، ئەمە هەموو شتێکە لە نێوان من و تۆدا. پێم خۆش نیە بە رۆژ ئەگەر لە شوێنێک بمبینی وا هەڵسوکەوتم لەگەڵا بکەیت کە ئەتناسم. ئای ناسین، چەند ووتنی ئاسانە. بەڵام مەحاڵە. مەحاڵە بتوانی یەکێکی تر بناسی کە من ئەمەوێ ئەو بناسم، لە سەرەتادا هەوڵئەدەم لە ئەو تێبگەم. بەڵام تێگەیشتنەکانم تێگەیشتنی منن بۆ ئەو رەنگە ئەو، نەک هەر رەنگە بەڵکو زۆر بەدڵنیاییەوە خەڵکی تر تێگەیشتنی تریان هەیە بۆ ئەو. من کاتێ ئەتوانم بڵێم ئەو کێیە، وەک خۆی، کاتێک کە توانیبێتم هیچ نەبێ بۆ ساتێ بوبێتمە ئەو. بەڵام ئەمە مەحاڵە. بەڵام ئەگەر بشتوانین بەو شێوەیە یەکتر بناسین، رەنگە کارێکی باش نەبێ. ئەو ساتە ئیتر نهێنی نامێنێ. نەمانی نهێنی مەرگە. ئەو ساتەوەختەیە کە چیتر ناتوانین تیایا درێژە بە هیچ شتێ بدەین. هەبوونی ئەو نهێنیەیە کە ساتەوەختەکان ئەکاتە ساتەوەختێ جودا. داهاتوو ئەکاتە زەمانێ چاوەروانکراو. هەموو رۆژێ ئەکاتە رۆژێ نوێ. هەر ئەم توانای نەناسینەیە عیشقی کردوەتە ئەو گرەی کە هەموو کەس حەزئەکات پێی بسوتێ. عیشق کەسەکان لە راستی خۆیان لائەدا تراویلکە ئەخولقێنێ. خەیاڵ ئەخرۆشێنێ بەجورێ کەسەکان چیدی جەستە نین.

2

ئەم کچە کوردە کە ئێستا ناوی بارانە، لە ئێما بۆڤاری ئەچێ؛ ئەو ژنەی کە لە مناڵیا برێکی زۆر چیرۆکی رۆمانسیانەی خوێندبووەو حەزەکانی و دونیابینیەکانی هەرهەموویان لەو چیرۆکانەوە سەریان گرتبوو. ئێما بە ژیانی واقیعی نامۆبوو، لە کۆتاییدا ناچاربوو خۆیبکوژێ. ئەو هێشتا نوستبوو من لە جێگاکەم هاتمە دەرەوە بۆ ئەوەی بڕۆم لە نهۆمی خوارەوە لە چێشتخانەکاندا خواردنێ بۆ ئەم بەیانیەی خۆم و میوانە ناوەختەکەم ئامادەکەم. ئۆملێتم دروستکرد. تەماتەو هێلکەو پیازوبیبەری تونم هەبوو. هەمووجارێ ئۆملێت ئۆنورنەم ئەخاتەوە یاد. کچە بەرشەلۆنەییەکە کە فێری قاوەخواردنەوەی کردم. دۆڵابی کتێبەکان لە رێی چێشتخانەکەیە، هێشتا دواین نامە لە تویێ ئەو کتێبە گەورەدا بوو ، کە فەرهەنگێکی تایبەتە بە غوربەت. نامەکە ناونیشانێکی هەبوو، لە شێوازی

پرسیارێکا. پرسیارێک دەربارەی بوون بوونی من و ئـەو! مـن و تـۆ هـەیـن، یـان هـەر دوو دەنگی خودایین؟ نامەکەم خوێندەوە. ڕۆژانێک نوسرابوو کە یادەوەریەکانی بلـیس پاسکالم ئەخوێندەوە، ئەو کتێبەی کە هەرگیز بۆ ئەو مەبەستە نەنوسرابوو کە ڕۆژێک کەسـانی تـر بیخوێننەوە. نامەکـە بـە دێری کورت دەست پـێ ئـەکـات، دێرێ لـە دێرەکـانی ئارنـست هەمەنگوای ئەچێ. ئەو بەیانیە نامەکە مانای تری جیـاوازی هـەبـوو، لـە گـەڵ ئـەوەی کـە یەکەم جار نوسرابوو، "تۆ زۆر دووریت، من دوور تر". ئـەم بـەیانیـە هـەمـوو ئـەو شتـانە گۆڕابوو. ئەو چی دی دوور نەبوو وەک جـەستە بـەڵام هـەستم ئـەکرد کـەسێکی نامۆیـە. بەبینینی کۆمەڵێ شتم لە دەست دا. چی دی ئازاد نیم چۆن وێنایکەم، چونکە لـەم بـەیانیـە بەدواوە ئەو تەنها یەک وێنای هەیە.

تۆ ژورێکی پـەنجـەرە شکاوت هـەیـە، منـیش دڵـێ وەک دیـواری بـەندیخانـە. تـۆ سڵ ئەکەیتەوە خەون ببینی، منیش ئەگەر خەونەکانم لێ داچۆڕێ ئەبمـە بیابـانێ ووشک. تـۆ چەندێ کراوەی هێندەش داخراوی، من هەر خۆمم بە دیار قاوەیەکی تاڵـەوە ڕۆژگـارەکـانی تەمەنم ئەسوتێنم.

شتی بچکۆلە دڵم ئەهێنێتە خورپە، چەند دێرێ لە یادەوەریەکانی باسکاڵ، بیرکردنەوە لە ناوی تۆ. من بۆت ئەنوسم حەزم لە ژنێکە بچکۆلە، ژیر، قسەکانی بۆنی ئەو کتێبانـەی لێبێت کە کەم کەس ئەیانخوێنێتەوە، شەوگاری بەدەم بیرکردنەوەوە بکوژێ لە ووشەیە کە هێشتا نەهاتوە بەزارا. تۆ هەواڵی دەریام لێ ئەپرسی، نوستنی سەر شەقامـە سـاردەکـان، ئـەو دێرانـەی کـە حـەرامـن. تـۆ حـەزت لـە خـەیـاڵ نیـەو مـن پیـاوێکم لـە خـەیـاڵ، تـۆ دورەپەرێزئەکەیت لە شەراب و منیش خەیامانە بۆی ئـەڕۆم. تـۆ لـە عـەشق ڕائـەچڵـەکێـی منیش لە فەرهەنگی زمانا بەدوای مانایا ئەگەڕێم. من هێندەی ڕۆژگارەکانی تەمەنی نـەنکم چیرۆکم پێیە، تۆش ڕۆمانی بەسـەرهـاتی ئـەو پیاوانـەی کـە بـە کۆڵانـە پیـسەکـانی شـارا ڕەدووت ئەکەون. جارجارێ هەردوکمان بە دزیەوە بیر لە پێکەوە بوون ئـەکـەینـەوە، بـەڵام هێشتا دڵنیانین؛ سەربووردەی تراژیدیایەکی ئاشکرایە یان سەد ساڵ لە خۆشی.

نیوەی یەکەمی ناوی من، نیوەی یەکەمی ناوی تۆ، وەکو یەکن. دەبێ ڕۆژێ پێکەوە ئەو هەردوو نیوەیە بخەینە سەر سەرینێ، لە ئوتێلێ هەرزان لە شاری لشبونە، هەتا بە چرپە چرپ شیعرێکی تەرو ناسکی فیرناندۆ پێسەوات بۆ بخوێنمەوە لە کۆتاییدا پێت بڵێم دێی لە گەڵما بۆ سانتیاگۆ دی کۆمپۆستیلا تا شوم پێبکەی تۆ ئەڵێی نەء!

کە هات بۆ چێشتخانەکە لێی پرسیم چی بکەم. پێم ووت؛ شتی ئەخۆین پاشان ئـەڕۆیـن بۆ بازار تا ڕۆژنامەیـە ئۆبزێرڤـەر بکڕین. بـازار دوورە. نـا هـەر ئـەوەنـدەیـە لـە پـردەکـە پەرینەوە. بە دەم قسەکردنەوە لێم نزیک ئەبوەوە. چاومان لـە یـەکتـر بڕیبـوو. کـە تـەواو نزیک بووەوە تەڵە قژەکانی سەر ڕوومەتیم لادا بیرم کەوتەوە ڕۆژێـک لـە نامـەیـەکـا بـۆم نوسیبوو؛ کە پێت ئەگەم لێوە گۆشتنەکانـت وەک قـۆخی گـەیـوو ئـەخـۆم. لـە سـەر مێـزی نانخواردنەکە پێم ووت، واباشترە لە سەرەتاوە یەکتر بناسینەوە، سەر لە نـوێ وەک دوو نامۆ، کە هیچ دەربارەی یەکتر نازانن!! بەلایەوە سەیربوو. بەڵام سەرێکی ڕەزامـەنـدی بـۆ لەقاند.